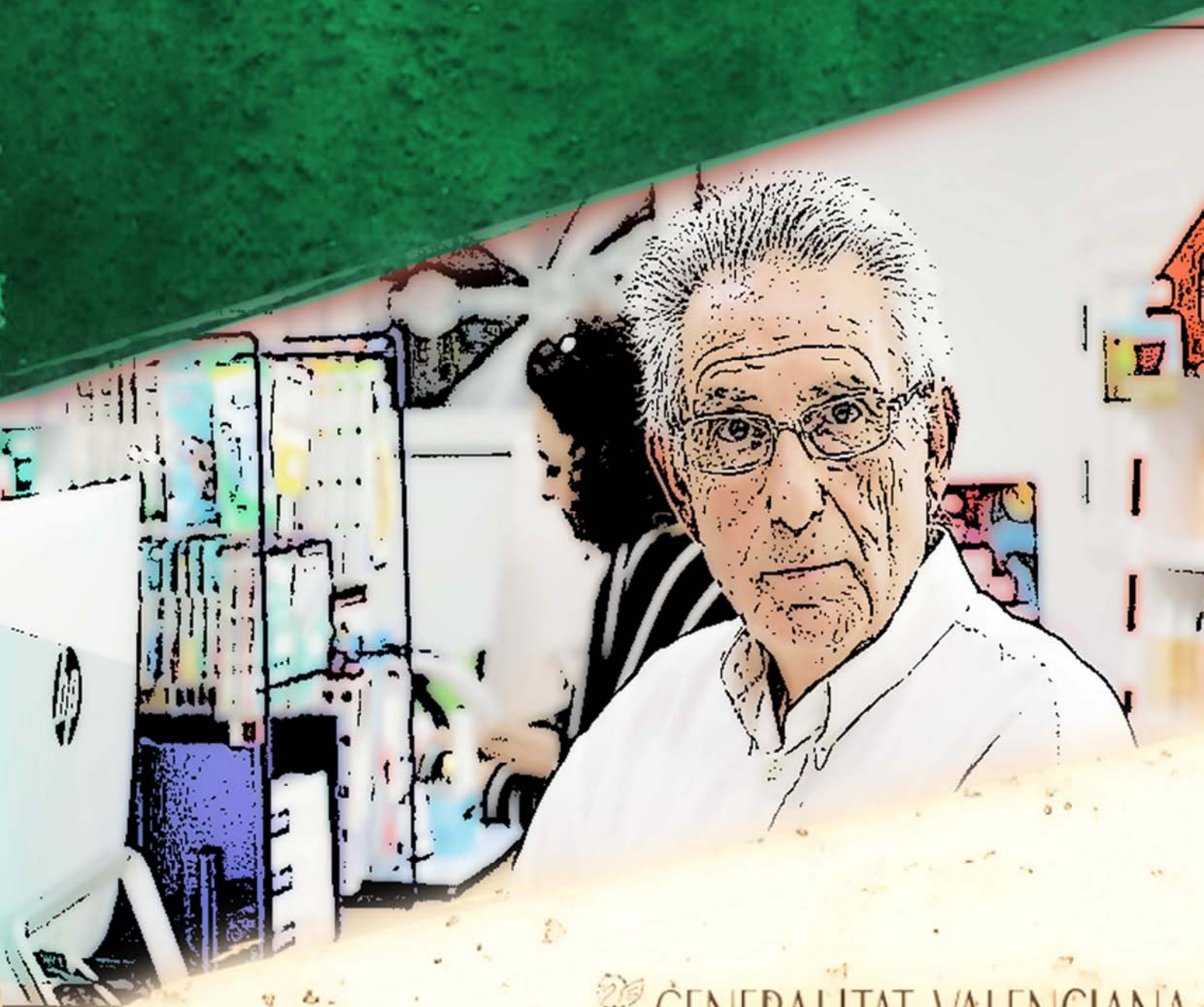


10. POLÍTICA FARMACÈUTICA



GENERALITAT VALENCIANA

CONSELLERIA DE SANITAT UNIVERSAL I SALUT PÚBLICA

- Índex**
- 10.1. Estratègia per a la reorientació i transformació de la política farmacèutica i productes sanitaris de la Comunitat Valenciana**
 - 10.2. Prestació farmacèutica**
 - 10.2.1. Prestació farmacèutica a través de recepta oficial
 - 10.2.2. Prestació farmacèutica hospitalaria
 - 10.3. Recerca clínica amb medicaments i productes sanitaris**
 - 10.4. Ordenació farmacèutica i d'establiments de productes sanitaris**
 - 10.4.1. Ordenació d'establiments i serveis d'atenció farmacèutica
 - 10.4.2. Ordenació d'establiments de productes sanitaris
 - 10.4.3. Seguretat de medicaments: farmacovigilància de medicaments d'ús humà
 - 10.4.4. Desproveïments i alertes
 - 10.4.5. Certificacions europees: indústria, distribució, lliure venda de cosmètics
 - 10.5. Assistència ortoprotètica**
 - 10.5.1. Endopròtesis
 - 10.5.2. Exopròtesis
 - 10.5.3. Reinteguments de despeses per assistència sanitària
 - 10.6. Ajudes al copagament farmacèutic i ortoprotésic**

10.1. Estratègia per a la reorientació i transformació de la política farmacèutica i productes sanitaris de la Comunitat Valenciana

La Direcció General de Farmàcia i Productes Sanitaris va definir la “Estratègia per a la reorientació i transformació de la política farmacèutica i productes sanitaris de la Comunitat Valenciana” al març de 2016.

L'estratègia definida es basa en els següents **principis**:

- Equitat
- Integració
- Optimització
- Sostenibilitat
- Orientació al pacient

Aquesta estratègia consta de **8 línies estratègiques**, que són:

1. Prestar una ATENCIÓ FARMACOTERAPÈUTICA INTEGRAL als pacients garantint la continuïtat dels tractaments i l'eficiència del procés farmacoterapèutic.
2. Garantir l'EQUITAT FARMACOTERAPÈUTICA.
3. Augmentar la QUALITAT del procés farmacoterapèutic per a millorar la SEGURETAT dels pacients.
4. OPTIMITZAR l'ÚS RACIONAL DEL MEDICAMENT i dels PRODUCTES SANITARIS per a garantir la sostenibilitat del sistema sanitari, orientant les decisions cap a l'obtenció de RESULTATS EN SALUT.
5. Posar la INFORMACIÓ al servei de la MILLORA de la SALUT, garantint la TRANSPARÈNCIA.
6. Empoderar el PACIENT i els seus CUIDADORS i orientar-los en línia amb l'Estratègia de la Cronicitat i del Pla de Salut.
7. MODERNITZAR la POLÍTICA FARMACÈUTICA i ELS SERVEIS per a ser referents a nivell estatal.
8. Potenciar i integrar la INVESTIGACIÓ I FORMACIÓ sobre els medicaments i productes sanitaris.

Per a la consecució de les línies estratègiques definides, la Direcció General de Farmàcia i Productes Sanitaris ha implantat un sistema de gestió amb els següents objectius:

- Desplegar projectes o iniciatives a nivell corporatiu.
- Donar suport i ajuda des de les estructures centrals als Departaments de Salut.
- Proporcionar la informació necessària per al seguiment dels objectius plantejats.
- Realitzar seguiment de les accions i analitzar conjuntament els resultats obtinguts.
- Planificar accions per a aquells resultats que presenten desviacions.
- Promoure la transparència en la gestió posant a la disposició dels Departaments de Salut la possibilitat de realitzar comparatives, potenciant així el *benchmarking*.
- Rendir comptes.

El model seleccionat per la Direcció General de Farmàcia i Productes Sanitaris és el definit per *Associates in Process Improvement* i usat i recomanat per l'*Institute for Healthcare Improvement* la base del qual és el *cicle de Deming* conegut com a *cicle PDCA*.

El sistema de gestió és l'eina que permet identificar les desviacions respecte als resultats esperats, la comparació amb altres departaments, el disseny i implementació d'iniciatives correctores i el *benchmarking* d'aquestes en els diferents Departaments de Salut.

10.2. Prestació farmacèutica

10.2.1. Prestació farmacèutica a través de recepta oficial

10.2.1.1. Prestació farmacèutica a través de recepta oficial: comparativa amb altres comunitats autònomes

En matèria de **despesa farmacèutica** de l'estat espanyol a través de recepta oficial, l'exercici 2016 ha tancat amb una xifra de 9.912 milions d'euros, superant en un 3,96% la xifra de 2015.

La despesa farmacèutica a través de recepta oficial del sistema nacional de salut de cada comunitat autònoma es representa en la taula següent:

Despesa farmacèutica a través de recepta oficial del Sistema Nacional de Salut en 2016			
CA	Acumulat gener-desembre		
	2016	2015	% Var
Andalusia	1.707.714.195	1.652.442.779	3,34
Aragó	316.437.096	297.120.716	6,5
Astúries	267.171.334	257.505.642	3,75
Balears	189.776.044	182.650.733	3,9
Cantàbria	137.060.512	131.050.829	4,59
Castella-la Manxa	480.728.164	455.169.232	5,62
Castella Lleó	572.634.573	552.489.216	3,65
Catalunya	1.385.787.895	1.357.057.992	2,12
Canàries	453.681.591	433.483.325	4,66
Extremadura	311.570.948	301.754.248	3,25
Galícia	685.091.606	674.417.452	1,58
Madrid	1.151.921.594	1.099.063.720	4,81
Múrcia	336.127.411	321.506.851	4,55
Navarra	134.065.198	129.195.798	3,77
Comunitat Valenciana	1.208.817.300	1.132.988.098	6,69
País Basc	475.311.128	462.515.288	2,77
La Rioja	70.589.563	68.516.186	3,03
Ceuta	14.970.824	13.693.540	9,33
Melilla	13.327.753	12.509.457	6,54
Total Nacional	9.912.784.730	9.535.131.102	3,96

Font: Ministeri de Sanitat, Serveis Socials i Igualtat: Portal estadístic: Farmàcia

Nota: les dades aportades no han d'usar-se en termes comparatius entre CA, atès que, entre altres raons, no consideren variacions poblacionals en cada territori.

El **nombre de receptes** que s'han prescrit i facturat en 2016, a través de receptes mèdiques del Sistema Nacional de Salut i del Mutualisme Administratiu, ha crescut un 2,21% en l'acumulat del 2016 respecte al 2015, i se situen en un total de 901.576.189 receptes facturades.

El nombre de receptes facturades al sistema nacional de salut de cada comunitat autònoma es representa en la taula següent:

Receptes facturades del Sistema Nacional de Salut				
CA	Acumulat gener-desembre			
	2016	2015	% Var	
Andalusia	169.134.776	166.561.292	1,55	
Aragó	27.841.532	27.073.254	2,84	
Astúries	21.717.376	21.512.658	0,95	
Balears	17.201.680	16.942.063	1,53	
Cantàbria	11.017.307	10.847.464	1,57	
Castella-la Manxa	43.327.309	42.353.576	2,3	
Castella Lleó	50.753.015	49.516.942	2,5	
Catalunya	135.896.071	135.270.401	0,46	
Canàries	42.092.576	40.845.186	3,05	
Extremadura	26.413.356	26.148.291	1,01	
Galícia	61.797.448	60.855.163	1,55	
Madrid	103.773.310	100.918.492	2,83	
Múrcia	29.676.627	28.752.647	3,21	
Navarra	11.867.769	11.532.655	2,91	
Comunitat Valenciana	103.825.006	98.595.128	5,3	
País basc	36.945.089	36.278.842	1,84	
La Rioja	6.126.943	6.027.301	1,65	
Ceuta	1.182.297	1.119.758	5,59	
Melilla	986.702	946.998	4,19	
Total Nacional	901.576.189	882.098.111	2,21	

Font: Ministeri de Sanitat, Serveis Socials i Igualtat: Portal estadístic: Farmàcia

Nota: les dades aportades no han d'usar-se en termes comparatius entre CA, atés que, entre altres raons, no consideren variacions poblacionals en cada territori.

La despesa **mitjana per recepta** ha crescut en 2016 un 1,71%. En concret, se situa en 10,99 €.

La despesa mitjana per recepta facturada al sistema nacional de salut de cada comunitat autònoma es representa en la següent taula:

Despesa mitjana per recepta facturada al Sistema Nacional de Salut				
CA	Acumulat gener-desembre			% Var
	2016	2015		
Andalusia	10,1	9,92		1,77
Aragó	11,37	10,97		3,56
Astúries	12,3	11,97		2,78
Balears	11,03	10,78		2,33
Cantàbria	12,44	12,08		2,97
Castella-la Manxa	11,1	10,75		3,24
Castella Lleó	11,28	11,16		1,12
Catalunya	10,2	10,03		1,65
Canàries	10,78	10,61		1,56
Extremadura	11,8	11,54		2,22
Galícia	11,09	11,08		0,03
Madrid	11,1	10,89		1,93
Múrcia	11,33	11,18		1,29
Navarra	11,3	11,2		0,84
Comunitat Valenciana	11,64	11,49		1,32
País Basc	12,87	12,75		0,91
La Rioja	11,52	11,37		1,35
Ceuta	12,66	12,23		3,54
Melilla	13,51	13,21		2,25
Total Nacional	10,99	10,81		1,71

Font: Ministeri de Sanitat, Serveis Socials i Igualtat: Portal estadístic: Farmàcia

Nota: les dades aportades no han d'usar-se en termes comparatius entre CA, atés que, entre altres raons, no consideren variacions poblacionals en cada territori.

10.2.1.2. Prestació farmacèutica a través de recepta oficial: Comunitat Valenciana

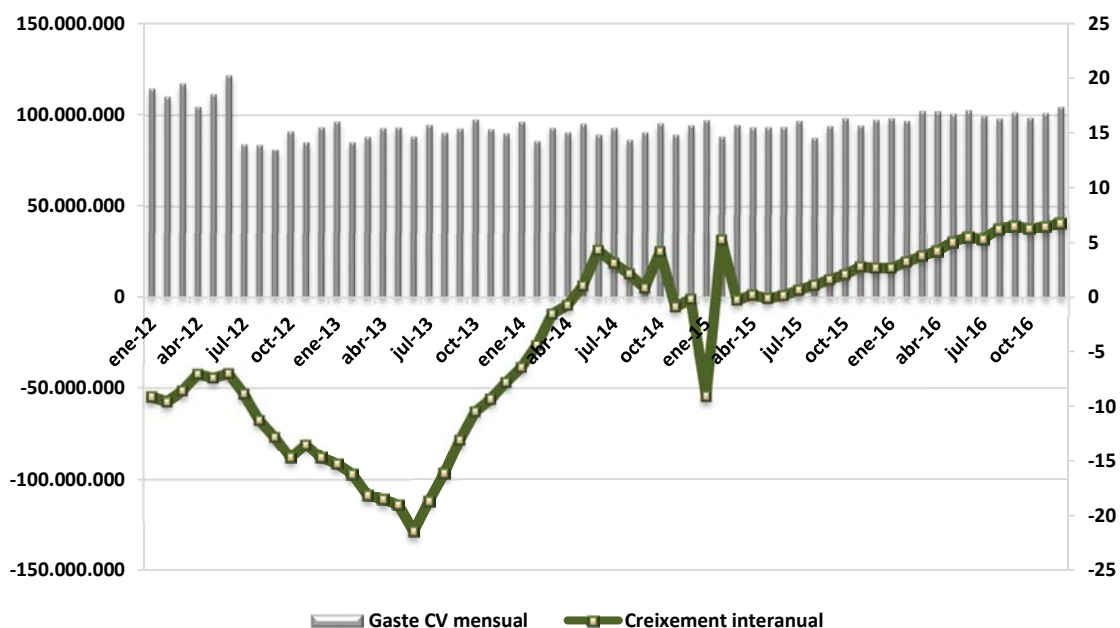
La prestació farmacèutica a través de recepta oficial inclou els productes farmacèutics dispensats en oficines de farmàcia mitjançant recepta mèdica oficial del sistema sanitari públic, excloent els medicaments no finançats, les prescripcions privades i els medicaments la dispensació dels quals no requereix recepta.

A continuació es presenten les dades relatives a la prestació farmacèutica a través de recepta oficial.

A. Despesa farmacèutica

En matèria de **despesa farmacèutica** de la Comunitat Valenciana a través de recepta oficial, l'exercici 2016 ha tancat amb una xifra de 1.209 milions d'euros, i superen en un 6,69% la xifra de 2015.

L'evolució de la despesa farmacèutica a través de recepta oficial prescrita i facturada en l'àmbit ambulatori públic de la Conselleria de Sanitat Universal i Salut Pública de la Comunitat Valenciana es representa en el gràfic següent:



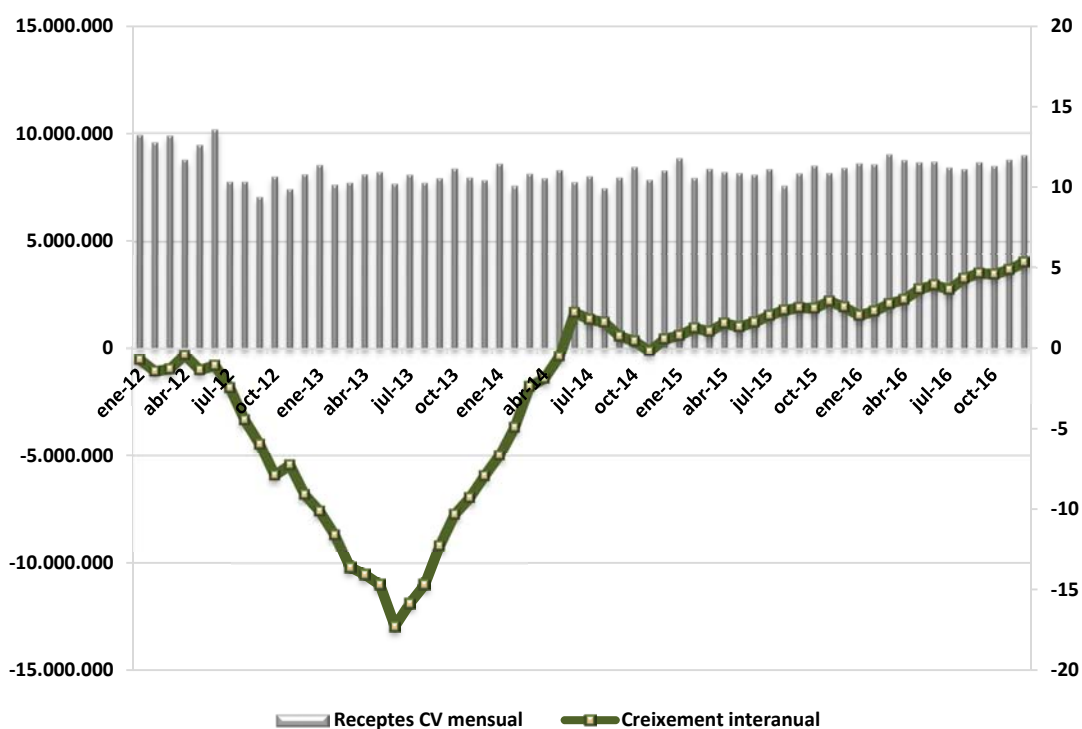
Font: Ministeri de Sanitat, Serveis Socials i Igualtat. Portal estadístic: Farmàcia

Aquest increment de la despesa farmacèutica s'atribueix principalment a una sòlida pujada del nombre de prescripcions deguda fonamentalment a la cronicitat i al començament, al gener de 2016, de les ajudes al copagament farmacèutic (vegeu l'apartat 10.5), ajudes directes d'interès sociosanitari destinades a facilitar l'adherència als tractaments mèdics prescrits pel personal del Sistema Sanitari, que estiguen subjectes a finançament públic en determinats col·lectius. Aquestes ajudes eviten que els beneficiaris hagen de pagar l'aportació corresponent (copagament) pels medicaments i pel material ortoprotètic i en 2016 van ser dirigides a pensionistes amb rendes baixes i persones amb diversitat funcional perquè pogueren fer front als seus tractaments.

B. Nombre de receptes

El **nombre de receptes** que s'han prescrit i facturats en 2016, a través de receptes mèdiques del Sistema Nacional de Salut a la Comunitat Valenciana, ha crescut un 5,30% en l'acumulat del 2016 respecte al 2015, i se situa en un total de 103.825.006 receptes facturades.

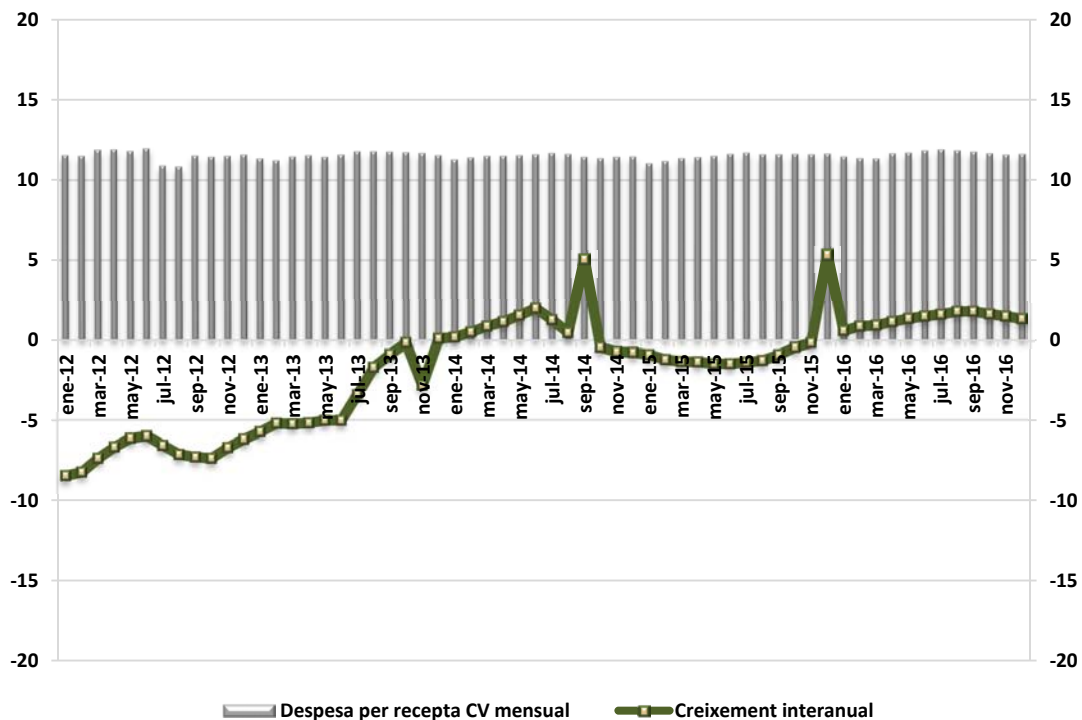
L'evolució del nombre de receptes prescrites i facturades en l'àmbit ambulatori públic de la Conselleria de Sanitat Universal i Salut Pública de la Comunitat Valenciana es representa en el següent gràfic:



Font: elaboració pròpia. (Dades de dispensació en oficina de farmàcia d'Alumbra - Productes farmacèutic – RELE 1).
 Direcció General de Farmàcia i Productes Sanitaris

C. Preu mitjà per recepta

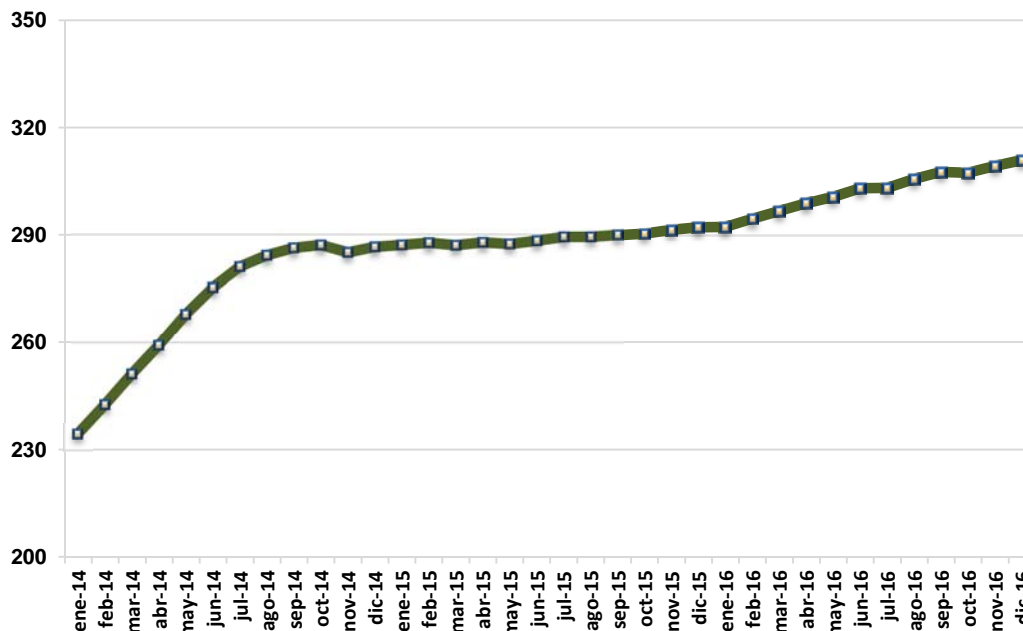
Una altra dada molt significativa, que es mostra en el següent gràfic, és el **preu mitjà per recepta**. S'hi veu una tendència a l'increment motivat pel major cost dels nous medicaments.



Font: elaboració pròpia. (Dades de dispensació en oficina de farmàcia d'Alumbra - Productes farmacèutic – RELE 1).
 Direcció General de Farmàcia i Productes Sanitaris

D. Import farmacèutic per habitant

L'evolució de l'import **farmacèutic per habitant assignat** a qualsevol departament de salut de l'àmbit ambulatori públic de la Conselleria de Sanitat Universal i Salut Pública de la Comunitat Valenciana es representa en el següent gràfic.



* inclou dades des de 2014 a causa que anteriorment no s'integrava la totalitat de receptes manuals des de les oficines de farmàcia en el sistema de recepta electrònica.

Font: elaboració pròpia. (Dades de dispensació en oficina de farmàcia d'Alumbra - Productes farmacèutic – RELE 1).

Direcció General de Farmàcia i Productes Sanitaris

Cal matisar que la diferència entre la despesa i l'import farmacèutic és que el concepte import inclou també les aportacions abonades pels i per les pacients.

E. Principis actius de major impacte econòmic

Els **principis actius** que originen un **major import** en la prestació farmacèutica a través de recepta oficial a la Comunitat Valenciana, en valors absoluts, es mostren en la taula següent.

Principis actius de major import en la prestació farmacèutica ambulatoria (Quantitats expressades en euros)					
Principi actiu	2012	2013	2014	2015	2016
Atorvastatina	29.903.748	31.734.504	33.379.978	36.220.873	38.660.975
Metformina + sitagliptina	25.228.941	27.217.468	28.698.294	30.159.140	32.103.359
Fentanil	16.286.675	19.314.369	24.175.456	28.471.352	30.550.300
Insulina glargina	21.104.603	23.326.132	26.232.151	28.640.917	28.010.214
Metformina + vildagliptina	21.238.053	23.319.561	24.749.203	25.895.488	26.749.647
Tires reactives	27.156.619	24.480.140	23.367.251	23.825.518	25.987.704
Pregabalina	27.082.900	29.457.359	31.636.035	21.624.058	19.357.267
Olmesartan	12.423.685	13.748.511	14.821.078	15.751.365	16.763.124
Formoterol + budesonida	15.275.938	14.761.110	15.527.791	15.405.041	14.320.603
Enoxaparina	20.298.848	18.273.209	15.565.411	13.789.287	14.151.812
Resta	1.222.638.468	1.130.270.524	1.095.362.011	1.127.909.093	1.219.417.835
Totals	1.438.638.478	1.355.902.888	1.333.514.659	1.367.692.132	1.466.074.856

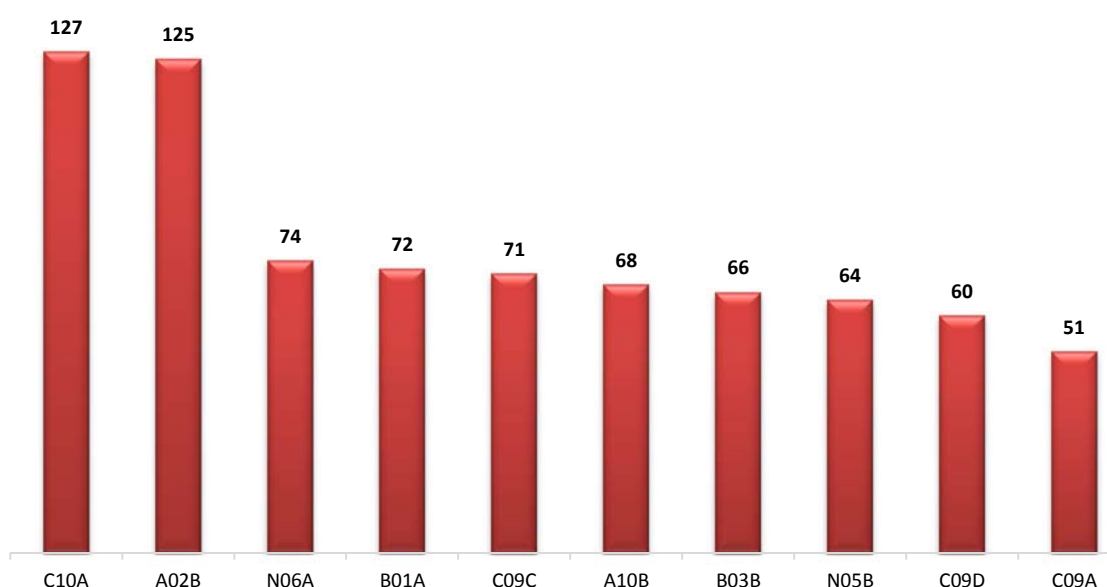
Font: elaboració pròpia. (Dades de dispensació en oficina de farmàcia d'Alumbra-Productes Farmacèutics-RELE 1). Direcció General de Farmàcia i Productes Sanitaris.

L'atorvastatina (medicament reductor del colesterol) ocupa en tot el període analitzat el primer lloc.

També destaca l'aparició, en els primers llocs d'aquest rànquing, de principis actius utilitzats per al tractament de la diabetis (metformina+sitagliptina, insulina glargina, metformina + vidagliptina) i del dolor (fentanil).

F. Utilització dels medicaments

A més de l'import absolut de la despesa farmacèutica, és molt important conèixer el **grau d'utilització dels medicaments**. En aquest sentit, emprem la dosi per cada 1.000 habitants i dia (DHD). El següent gràfic mostra els subgrups terapèutics de major utilització en dosi per habitant dia (DHD) l'any 2016.



Font: elaboració pròpia. (Dades de dispensació en oficina de farmàcia d'Alumbra - Productes farmacèutic – RELE 1).
Direcció General de Farmàcia i Productes Sanitaris

Glossari: **C10A** - Reductors del colesterol i triglicèrids; **A02B** - Antiúlceres pèptics; **N06A** - Antidepressius; **B01A** - Antitrombòtics; **C09C** - Antagonistes angiotensina II (ARA II); **A10B** - Hipoglucemiant oral; **B03B** - Vitamina B12 i àcid fòlic; **N05B** - Ansiolític; **C09D** - ARA II en associació; **C09A** - Inhibidors enzim convertidor angiotensina (IECA).

Nota: la interpretació prenent com a exemple el subgrup terapèutic C10A - Reductors del colesterol i triglicèrids, és que de cada 1.000 valencianes o valencians, 127 arregen en la seua oficina de farmàcia alguns d'aquests fàrmacs.

10.2.2. Prestació farmacèutica hospitalària

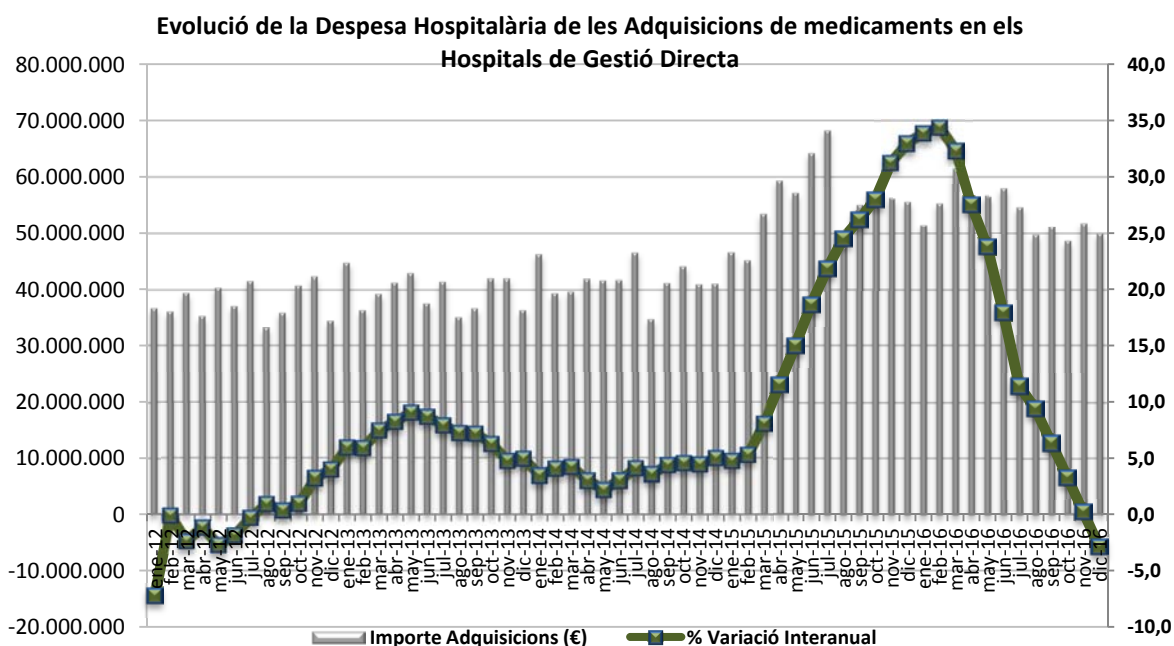
La prestació farmacèutica hospitalària inclou els medicaments gestionats pels serveis de farmàcia d'hospitals, que es dispensen i administren tant als pacients ingressats com a pacients ambulatoris atesos en unitats sense ingrés (hospital de dia, etc.) i a pacients als quals es dispensen medicaments en l'hospital.

En la següent taula es mostra l'evolució de la despesa farmacèutica hospitalària global en els darrers anys a la Comunitat Valenciana

Despesa farmacèutica hospitalària en hospitals de gestió directa					
	2012	2013	2014	2015	2016
Import (€)	454.690.499	477.022.020	500.746.426	665.941.129	647.042.308
% creixement	3,95%	4,91%	4,97%	32,99%	-2,84%

Font: elaboració pròpia. (Orió Logis. Exclou medicaments estrangers i altres productes gestionats pels Serveis de Farmàcia Hospitalaris). Direcció General de Farmàcia i Productes Sanitaris.

La següent gràfica mostra en les barres verticals la despesa farmacèutica hospitalària mensual.

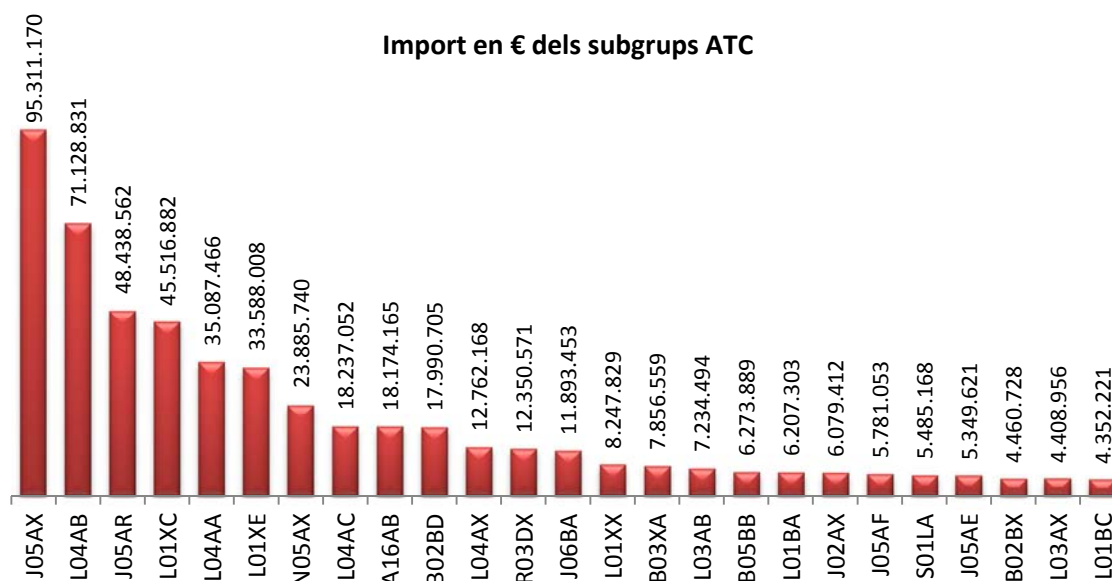


Font: elaboració pròpia (Orió Logis). Direcció General de Farmàcia i Productes Sanitaris

A diferència del patró clàssic d'increment de la despesa farmacèutica, en la despesa farmacèutica hospitalària s'observa una tendència a la disminució durant l'any 2016. La disminució del 2,84 % registrada en 2016 respecte al 2015 és deguda fonamentalment a l'elevat nombre de pacients amb hepatitis C tractats en 2015 respecte als tractats en 2016 i a la disminució dels costos dels nous tractaments per a l'hepatitis C en 2016. Altres factors que han contribuït a la disminució de la despesa a nivell hospitalari han sigut: la introducció en el mercat de medicaments genèrics i biosimilars, i la política de foment de la utilització d'aquests medicaments impulsada en l'àmbit de la Conselleria de Sanitat Universal i Salut Pública.

Dels **medicaments de major impacte econòmic**, a nivell hospitalari, destaquen l'import agrupat dels medicaments antineoplàstics, els medicaments biològics utilitzats en malalties inflamatòries de caràcter autoimmunitari i els medicaments antivirals tant per al virus de la immunodeficiència humana (VIH) com per al tractament de l'hepatitis C crònica.

En la següent gràfica, es mostren els **grups terapèutics** (classificació ATC: químics, terapèutics i/o farmacològics), **de major consum**, en l'àmbit hospitalari, l'any 2016. Destaquen els fàrmacs antivirals per al virus de l'hepatitis C (J05AX) i altres fàrmacs d'origen biològic utilitzats en oncohematologia i en altres especialitats com ara reumatologia, dermatologia i malalties digestives.



Font: elaboració pròpia. Direcció General de Farmàcia i Productes Sanitaris.

Glossari: **J05AX** - Altres antivirals; **L04AB** - Inhibidors del factor de necrosi tumoral alfa (TNF- α); **J05AR** - Antivirals per al VIH i combinacions; **L01XC** - Anticòssos monoclonals; **L04AA** - Immunosupressors selectius; **L01XE** - Inhibidors de la proteïnasa; **N05AX** - Altres antipsicòtics; **L04AC** - Inhibidors d'interleucina; **A16AB** - Enzims; **B02BD** - Factors de la coagulació; **L04AX** - Altres immunosupressors; **R03DX** - Altres fàrmacs sistèmics per a malalties obstructives de les vies respiratòries; **J06BA** - Immunoglobulines humanes; **L01XX** - Altres antineoplàstics; **B03XA** - Altres antianèmics; **L03AB** - Interferones; **B05BB** - Solucions que afecten l'equilibri d'electròlits; **L01BA** - Anàlegs àcid fòlic; **J02AX** - Altres antimicòtics, ús sistèmic; **J05AF** - Inhibidors de la transcriptasa inversa; **S01LA** - Agents antineovascularització; **J05AE** - Inhibidors de la proteasa; **B02BX** - Altres hemostàtics sistèmics; **L03AX** - Altres immunoestimulants; **L01BC** - Anàlegs de les pirimidines

Els **principis actius** que originen un **major import** en la prestació farmacèutica que es gestiona pels serveis de farmàcia hospitalària a la Comunitat Valenciana, es mostren en la següent taula:

Principis actius de major import en la prestació farmacèutica hospitalària			
<i>(Quantitats expressades en euros)</i>			
Principi actiu	2015	2016	% Var
Sofosbuvir + ledipasvir	61.790.561	53.842.448	-12,86
Adalimumab	28.084.780	31.521.084	12,24
Paliperidona	14.211.777	17.431.147	22,65
Sofosbuvir	39.010.257	16.357.972	-58,07
Etanercept	17.316.906	15.796.932	-8,78
Infliximab	14.746.344	14.998.444	1,71
Omalizumab	11.548.971	12.343.594	6,88
Eculizumab	10.413.740	12.021.137	15,44
Immunoglobulines humanes normals per a adm. intravascular	10.656.136	11.531.066	8,21
Ombitasvir + paritaprevir + ritonavir	16.399.996	10.744.062	-34,49
Totals	224.179.469	196.587.886	-12,31

Font: elaboració pròpia. (Orió Logis). Direcció General de Farmàcia i Productes Sanitaris.

La Conselleria de Sanitat Universal i Salut Pública està desplegant mesures específiques per a garantir la sostenibilitat del sistema sanitari. Entre elles, cal destacar les compres centralitzades i la utilització dels medicaments més cost-efectius.

La **compra centralitzada**, malgrat l'àrdua tramitació administrativa que comporta, és una de les eines rellevants per a disminuir la despesa de medicaments en la farmàcia hospitalària. Durant el segon semestre de 2015 i durant l'any 2016 hem impulsat la seua consecució, i ha passat d'un 5,14% de l'import de les adquisicions de medicaments realitzades a través de la central de compres en 2015 a un 11,92%, la qual cosa representa un increment d'un 132%.

La taula mostra l'import de medicaments adquirits a través de compra centralitzada i el seu percentatge respecte la despesa total en els últims cinc anys en els hospitals de gestió directa de la Comunitat Valenciana. S'observa una clara disminució de la compra centralitzada de medicaments fins a 2015.

Import de les adquisicions de medicaments					
<i>Adquisicions realitzades a través de la Central de Compres</i>					
Adquisicions	2012	2013	2014	2015	2016
Import (€)	100.328.502	95.249.371	91.212.195	34.209.999	77.150.310
% import total	22,07%	19,97%	18,22%	5,14%	11,92%

Font: elaboració pròpia. (Orió Logis). Direcció General de Farmàcia i Productes Sanitaris.

Respecte als medicaments més cost-efectius, la Direcció General de Farmàcia i Productes Sanitaris ha fomentat la utilització de medicaments biosimilars. Durant 2016, desde la Conselleria de Sanitat Universal i Salut Pública s'ha potenciat la utilització dels medicaments biosimilars en considerar que els biosimilars són l'alternativa més eficient respecte als medicaments biològics. La seua utilització afavoreix l'accés dels pacients a les noves teràpies biològiques i contribueix a la sostenibilitat del sistema sanitari públic. Són medicaments que actuen com a reguladors del mercat i des de les Administracions Sanitàries hem de fomentar-ne la utilització.

A la Comunitat Valenciana, en els hospitals de gestió directa, hem augmentat en 12 mesos un 75% la penetració dels biosimilars al total d'adquisicions de medicaments amb presentació biosimilar a la Comunitat l'any 2015, i ha passat d'una mitjana de 14,49% en 2015 al 25,34% en 2016, la qual cosa ha suposat un estalvi de 893.525,02 euros.

En concret i en 2016, la penetració dels medicaments biosimilars en l'àmbit hospitalari, dels cinc principis actius que disposen de medicaments biosimilars (eritropoetina, fol·litropina alfa, somatotropina, filgrastim i infliximab), ha sigut la següent:

Penetració de medicaments biològics en els hospitals			
Principi actiu	Adquisicions grup	Adquisicions biosimilar	% biosimilar vs total
Eritropoetina	1.966.396 €	965.102 €	49,08%
Fol·litropina alfa	1.087.708 €	98.418 €	9,05%
Somatropina	2.513.428 €	237.924 €	9,47%
Filgrastim	937.197 €	531.707 €	56,73%
Infliximab	14.998.444 €	3.616.081 €	24,11%
Total	21.503.173 €	5.449.231 €	25,34%

Font: elaboració pròpia. (Orió Logis). Direcció General de Farmàcia i Productes Sanitaris.

Nota: no estan inclosos els departaments en règim de concessió administrativa.

Finalment, cal destacar l'activitat dels subcomitès d'avaluació de medicaments d'alt impacte sanitari i/o econòmic que, mantenint les seues funcions d'establir els criteris i els procediments d'utilització de medicaments de la seua competència, s'ha reorientat al llarg de l'any 2016 cap a l'obtenció i avaluació de resultats en salut.

Fruit d'aquesta reorientació, al llarg de l'any 2016 es van consensuar i aprovar estratègies d'obtenció d'aquests resultats i la seua difusió als professionals sanitaris, concretament en els subcomitès responsables dels tractaments de l'hepatitis C, el virus de la immunodeficiència humana i el tractament amb teràpies biològiques en reumatologia, malaltia inflamatòria intestinal i en psoriasis.

10.3. Investigació clínica amb medicaments i productes sanitaris

El **Programa d'Estudis Clínics de Medicaments i Productes Sanitaris de la Comunitat Valenciana** (PECME) promou i garanteix la correcta realització d'assajos clínics i estudis postautorització observacionals amb medicaments i productes sanitaris.

El **nombre total d'assajos clínics** (estudis experimentals realitzats amb pacients o persones seleccionades orientats a comparar diverses alternatives) i d'estudis **observacionals** (estudis realitzats en la pràctica assistencial), amb medicaments i productes sanitaris realitzats en els centres sanitaris de la Comunitat Valenciana, en l'any 2016, ascendeix a **642**.

El 66% dels assajos s'han fet en els següents centres:

- Hospital Universitari i Politècnic la Fe de València
- Hospital General Universitari de València
- Hospital General Universitari d'Alacant
- Hospital Universitari Doctor Peset de València
- Institut Valencià d'Oncologia (IVO)
- Hospital d'Elda
- Hospital General d'Elx
- Salut Pública

En la següent taula, es mostren els assajos clínics i estudis observacionals amb medicaments i productes sanitaris realitzats en els centres sanitaris de la Comunitat Valenciana en el període de 2016.

Assajos clínics i estudis observacionals					
Assajos i estudis amb medicaments i productes sanitaris					
Centre sanitari	Estudis observacionals	Assajos clínics avaluats	Assajos Clínics participants	Total	%
H. Universitari la Fe de València	73	24	0	97	15,11%
H. General Universitari de València	60	4	6	70	10,90%
H. General Universitari d'Alacant	41	1	8	50	7,79%
H. Doctor Peset de València	30	0	20	50	7,79%
Institut Valencià d'Oncologia (IVO)	13	0	28	41	6,39%
H. Elda	37	0	4	41	6,39%
H. General d'Elx	16	2	20	38	5,92%
Salut Pública	30	2	6	38	5,92%
Primària	28	1	0	29	4,52%
H. Sant Joan d'Alacant	19	2	2	23	3,58%
C.H. Provincial Castelló	18	0	3	21	3,27%
H. Alzira	13	0	4	17	2,65%
H. General de Castelló	17	0	0	17	2,65%
CAEC (*)	15	1	0	16	2,49%
H. Clínic Universitari de València	3	6	6	15	2,34%
H. Vinalopó Elx-Crevillent	13	0	1	14	2,18%
H. Sagunt	12	0	0	12	1,87%
H. la Plana	2	1	6	9	1,40%
Clíniques oftalmològiques Vissum	3	1	0	4	0,62%
IC Mèdiques	0	1	2	3	0,47%
Institut Valencià d'Infertilitat IVI	0	2	0	2	0,31%
FOM (**)	0	0	0	0	0%
H. Alcoi (***)	0	0	0	0	0%
H. Arnau	25	1	9	35	5,45%
Total	468	49	125	642	100%

Font: elaboració pròpia a partir de la consulta als CEIC de la Comunitat Valenciana. Direcció General de Farmàcia i Productes Sanitaris.

Nota:

(*) CAEC: Comitè Ètic Autòmic d'Estudis Clínics de Medicaments i Productes Sanitaris de la CV.

(**) FOM: Fundació Oftalmològica del Mediterrani.

(***) H. Alcoi: funcionament fins a juny de 2016.

El 39% d'aquests assajos clínics s'han realitzat en els serveis d'oncologia i hematologia, molt per damunt d'altres serveis com ara anestèsia, dermatologia, salut pública, cardiologia i pneumologia. Igualment, el 18% d'aquests estudis observacionals s'han realitzat en els serveis d'oncologia i hematologia, al qual segueixen altres serveis com ara atenció primària, neurologia, digestiu, salut pública i cardiologia.

En les dues taules següents, es mostren els assajos clínics i els estudis observacionals realitzats, per tipus de servei, durant el període de 2016.

Assajos clínics per servei Període 2016		
Serveis	Total	%
Oncohematologia	68	39,08%
Anestèsia	11	6,32%
Dermatologia	8	4,60%
Salut pública	8	4,60%
Cardiologia	7	4,02%
Pneumologia	7	4,02%
Medicina Interna	6	3,45%
Neurologia	6	3,45%
Reumatologia	6	3,45%
Malalties Infeccioses	5	2,87%
Nefrologia	5	2,87%
Digestiu	4	2,30%
Ginecologia	4	2,30%
Al·lèrgies	3	1,72%
Atenció Primària	3	1,72%
Psiquiatria	3	1,72%
Pediatría	3	1,72%
Hemostàsia	3	1,72%
Oftalmologia	2	1,15%
UCI	2	1,15%
Reproducció	2	1,15%
Cirurgia	2	1,15%
Urologia	2	1,15%
Otorinolaringologia	2	1,15%
Endocrinologia	1	0,57%
Radioteràpia	1	0,57%
Total	174	100%

Estudis observacionals per servei Període 2016		
Serveis	Total	%
Oncohematologia	87	18,59%
Atenció primària	57	12,18%
Neurologia	39	8,33%
Digestiu	33	7,05%
Salut pública	30	6,41%
Cardiologia	28	5,98%
Pneumologia	28	5,98%
Anestèsia	17	3,63%
Al·lèrgies	17	3,63%
Radioteràpia	16	3,42%
Reumatologia	15	3,21%
M. Interna	12	2,56%
Farmàcia	12	2,56%
Nefrologia	11	2,35%
Endocrinologia	10	2,14%
Malalties infeccioses	9	1,92%
Ginecologia	9	1,92%
Oftalmologia	7	1,50%
Dermatologia	6	1,28%
Pediatría	6	1,28%
Unitat dolor	4	0,85%
Cirurgia	3	0,64%
Psiquiatria	2	0,43%
Urologia	2	0,43%
UCI	2	0,43%
UHD	2	0,43%
Anatomia Patològica	1	0,21%
Traumatologia	1	0,21%
Anàlisis clíniques	1	0,21%
Cremats	1	0,21%
Total	468	100%

Font: elaboració pròpia a partir de la consulta als CEIC de la Comunitat Valenciana. Direcció General de Farmàcia i Productes Sanitaris.

Els assajos clínics amb medicaments i productes sanitaris es poden fer en quatre passos o fases, basant-se cada fase en els resultats obtinguts en la fase anterior. Les característiques d'aquestes **quatre fases** són:

Fase I: Assajos de seguretat

Són els primers estudis en què participen éssers humans. Tenen per objecte descobrir la millor forma d'administrar un nou tractament o la dosi més alta que pot administrar-se'n sense risc i sense efectes secundaris greus.

Fase II: Assajos d'eficàcia

Cerquen comprovar quina és l'eficàcia del nou tractament. Si els qui han participat es beneficien amb el tractament i els efectes secundaris continuen sent acceptables, el nou tractament passaria a un estudi de fase III.

- Fase III: Assajos d'eficàcia comparada**
 Comparen la seguretat i eficàcia del nou tractament amb la del tractament de referència actual. Constitueix l'últim pas que fa un nou tractament abans de ser comercialitzat.
- Fase IV: Assajos postcomercialització**
 Cerquen descobrir si el tractament ofereix beneficis addicionals o produeix efectes secundaris de llarg termini que no es van estudiar ni van observar en els estudis de fase II o fase III. Els estudis de fase IV es realitzen després que un tractament s'haja comercialitzat.

El 50% dels assajos clínics amb medicaments i productes sanitaris realitzats a la Comunitat Valenciana són de fase III (assajos d'eficàcia comparada amb els tractaments habituals), seguits dels assajos de fase II (assajos d'eficàcia).

En la taula de la dreta, s'arreglen els assajos clínics realitzats en el període de 2016 en els centres sanitaris de la Comunitat Valenciana distribuïts per fases clíniques.

Assajos clínics realitzats segons la fase clínica		
Període 2016		
Fase	Total	%
Fase I	10	5,75%
Fase II	47	27,01%
Fase III	87	50,00%
Fase IV	19	10,92%
Productes sanitaris	11	6,32%
Total	174	100%

Font: elaboració pròpia a partir de la consulta als CEIC de la Comunitat Valenciana. Direcció General de Farmàcia i Productes Sanitaris.

La recerca clínica a la Comunitat Valenciana es caracteritza per ser majoritàriament multicèntrica. Així, el 90% dels assajos clínics i el 76% dels estudis observacionals realitzats es realitza en diversos centres.

En la següent taula queda reflectit l'àmbit de realització dels assajos clínics i estudis observacionals, amb medicaments i productes sanitaris, en els centres de la Comunitat Valenciana durant el període 2016.

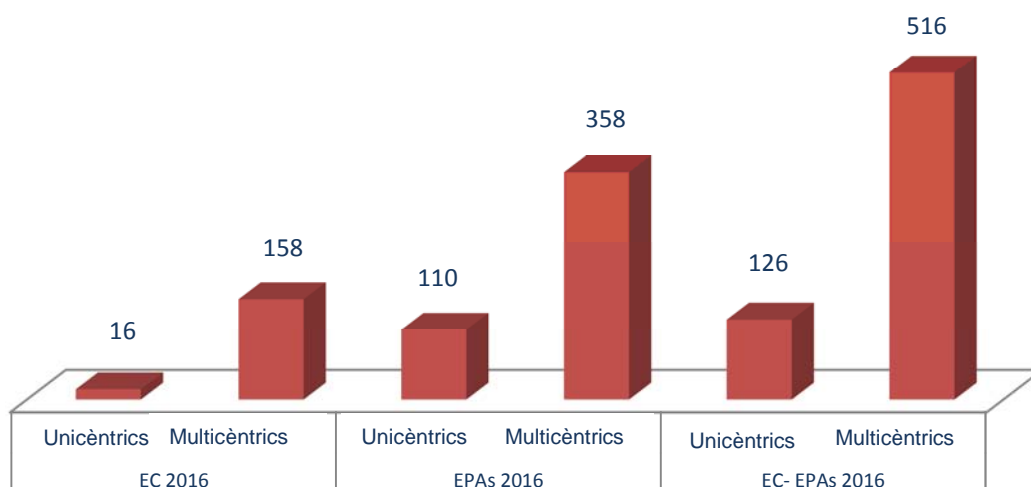
Assajos clínics i estudis observacionals segons el tipus d'estudi realitzat				
Tipus d'estudi		Subtotal	Total	%
Assajos clínics 2016	Unicèntrics	16	174	90,80%
	Multicèntrics	158		
EPA Observacionals 2016	Unicèntrics	110	468	76,50%
	Multicèntrics	358		
Total	Unicèntrics	126	642	80,37%
	Multicèntrics	516		

Font: elaboració pròpia a partir de la consulta als CEIC de la Comunitat Valenciana. Direcció General de Farmàcia i Productes Sanitaris.

Els estudis unicèntrics són els realitzats en un centre sanitari.

Els estudis multicèntrics són aquells que utilitzen un protocol comú i únic per a diversos centres sanitaris.

ÀMBIT DE REALITZACIÓ D'ASSAJOS CLÍNICS I I. OBSERVACIONALS 2016



Font: elaboració pròpia a partir de la consulta als CEIC de la Comunitat Valenciana. Direcció General de Farmàcia i Productes Sanitaris.

10.4. Ordenació farmacèutica i d'establiments de productes sanitaris

10.4.1. Ordenació d'establiments i serveis d'atenció farmacèutica

Aquesta activitat comprén els expedients d'autorització, trasllat o modificació d'oficines de farmàcia, serveis de farmàcia d'hospital, d'àrea de salut, centres sociosanitaris, farmacioles, dipòsits de medicaments i magatzems farmacèutics.

La següent taula mostra les autoritzacions durant el període comprés entre 2012 i 2016:

Autoritzacions de serveis farmacèutics						
Període 2012 a 2016						
Establiments farmacèutics		2012	2013	2014	2015	2016
	Nre. total	2.284	2.303	2.302	2.347	2.358
Oficines de farmàcia	Obertures	0	20	1	48	13
	Canvis titularitat	70	81	86	123	122
	Trasllats	15	11	26	26	29
	Tancaments	1	2	3	2	1
	Nre. total	52	52	52	51	51
Servei farmàcia hospital	Obertures	0	0	0	0	0
	Canvis titularitat	0	1	1	1	1
	Trasllats	0	0	1	0	2
	Nre. total	85	98	102	118	129
Dipòsit de medicaments	Obertures	13	5	16	6	3
	Canvis titularitat	0	0	1	1	0
	Trasllats	1	0	0	1	1
	Tancaments	0	1	0	0	0
	Nre. total	42	46	46	41	44
Magatzems	Obertures	4	2	1	6	2
	Canvis titularitat	0	2	6	0	0
	Trasllats	0	0	2	0	0
	Tancaments	0	2	6	3	1

Autoritzacions de serveis farmacèutics						
Període 2012 a 2016						
Establiments farmacèutics		2012	2013	2014	2015	2016
	Total	28	30	32	34	38
Farmacioles	Obertures	2	3	2	2	3
	Canvis titularitat	0	0	0	0	0
	Traslats	0	0	0	0	0
	Tancaments	0	1	0	1	0
	Nre. total	31	39	39	43	47
Comercial detallista veterinari	Obertures	9	3	7	3	4
	Canvis Titularitat	1	1	1	1	2
	Traslats	0	1	2	0	0
	Tancaments	1	3	3	1	3
	Nre. total	7	7	6	5	5
Agrupació ramadera	Obertures	0	0	0	0	0
	Canvis titularitat	0	0	0	0	0
	Traslats	0	0	0	0	0
	Tancaments	0	1	1	0	0
	Nre. total	24	24	24	24	24
Servei de farmàcia d'àrea de salut	Obertures	1	0	0	0	0
	Canvis titularitat	0	0	0	0	0
	Traslats	0	0	0	0	0
	Tancaments	0	0	0	0	0
	Nre. total	5	5	5	5	5
Servei de farmàcia sociosanitaris	Obertures	0	0	0	0	0
	Canvis titularitat	0	0	0	0	0
	Traslats	0	0	0	0	0
	Tancaments	0	0	0	0	0
	Nre. total	2	3	3	3	3
Servei de farmàcia centre penitenciari	Obertures	1	0	0	0	0
	Canvis titularitat	0	0	0	0	0
	Traslats	0	0	0	0	0
	Tancaments	0	0	0	0	0
	Nre. total	51	52	53	53	55
Dipòsit de medicaments centre sociosanitari	Obertures	1	1	0	0	2
	Canvis titularitat	0	0	0	0	0
	Traslats	0	1	0	0	2
	Tancaments	0	0	0	0	0
	Nre. total	3	3	3	3	2
Dipòsit de medicaments centre penitenciari	Obertures	0	0	0	0	0
	Canvis titularitat	0	0	0	0	0
	Traslats	0	0	0	0	0
	Tancaments	0	0	0	0	0
	Nre. total	283	323	364	404	478
Dipòsit de medicaments toxina botulínica	Obertures	54	40	41	40	54
	Canvis titularitat	0	0	0	0	0
	Traslats	0	0	0	0	0
	Tancaments	0	0	0	0	0

Font: elaboració pròpia. Registre Oficial de Centres i Serveis d'Atenció Farmacèutica. Direcció General de Farmàcia i Productes Sanitaris.

Nota: dades acumulades.

10.4.2. Ordenació d'establiments de productes sanitaris

A data 31 de desembre de 2016, el nombre total d'establiments de productes sanitaris autoritzats a la Comunitat Valenciana és de 2.790 establiments. En aquesta xifra queden compreses les activitats d'òptiques, ortopèdies (fabricació i/o venda), centres d'audiopròtesis, laboratoris de pròtesis dental i magatzems de distribució de productes sanitaris.

L'evolució en el nombre d'establiments autoritzats en els últims 5 anys ha sigut creixent, tal com es mostra a continuació:

Evolució del nombre d'establiments de productes sanitaris autoritzats					
Any	Òptiques	Ortopèdies	Centres d'audiopròtesis	Laboratoris de pròtesis dental	Magatzems de distribució de productes sanitaris
2012	1318	293	233	247	117
2013	1329	304	255	289	151
2014	1344	315	297	315	175
2015	1358	320	307	335	192
2016	1402	427	395	356	210

Font: elaboració pròpia. Bases de dades i Registre REGDIS. Secció de Productes Sanitaris. Servei d'Ordenació, Control i Vigilància de Productes Farmacèutics. Direcció General de Farmàcia i Productes Sanitaris.

Nota: Dades acumulades.

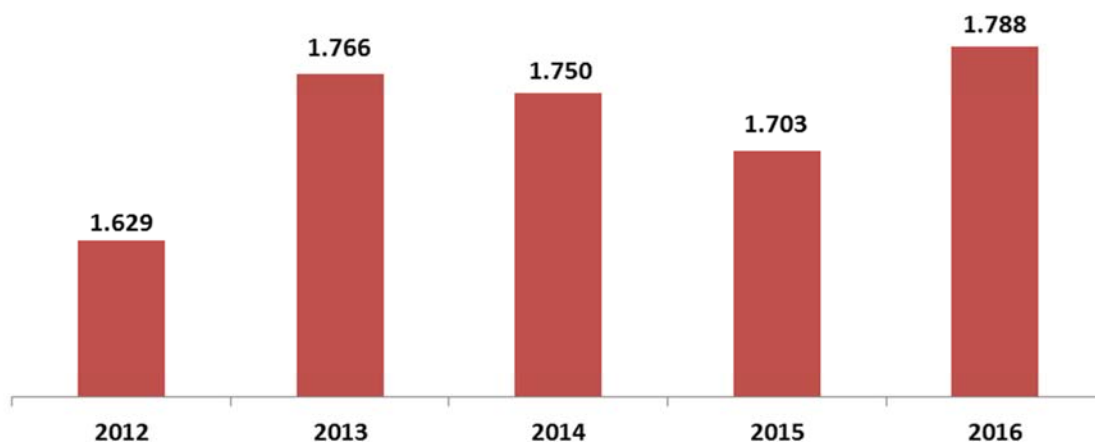
Nota: Dades acumulades.

Durant l'any 2016, es van resoldre un total de 406 expedients d'establiments de productes sanitaris.

10.4.3. Seguretat de medicaments: farmacovigilància de medicaments d'ús humà

La Farmacovigilància de medicaments d'ús humà s'encarrega d'arreglar, avaluar i processar la informació sobre sospites de reaccions adverses als medicaments (sRAM), amb la finalitat d'identificar riscos prèviament no coneguts o canvis de riscos ja coneguts.

L'evolució del nombre de notificacions de sRAM notificades al Centre de Farmacovigilància de la Comunitat Valenciana ha sigut:



Font: elaboració pròpia. (Informe específic del Centre de Farmacovigilància de la Comunitat Valenciana. Servei d'Ordenació, Control i Vigilància de Productes Farmacèutics. Direcció General de Farmàcia i Productes Sanitaris)

En la següent taula es mostra el format i la procedència de les notificacions rebudes:

Format i procedència de la notificació rebudes en 2016		
Àmbit	Total	%
Professional sanitari	666	37,2%
Atenció primària:	381	
Departaments de Salut*	376	
Consultes privades extrahospitalàries	5	
Atenció hospitalària:	285	
Hospitals públics	273	
Hospitals privats	12	
Indústria farmacèutica	1065	59,6%
Ciudadà	57	3,2%
Total	1.788	100%

Font: elaboració pròpia. (Informe específic Memòria anual 2016 del Centre de Farmacovigilància de la Comunitat Valenciana. Servei d'Ordenació, Control i Vigilància de Productes Farmacèutics. Direcció General de Farmàcia i Productes Sanitaris)

Nota: *Els Departaments de Salut engloben tant Centres d'Atenció Primària com oficines de Farmàcia

De les 1.788 notificacions rebudes durant l'any 2016, 1.238 corresponien a casos no comunicats prèviament (casos nous), 377 a informació de seguiment de casos ja notificats i 173 notificacions anul·lades. Al seu torn, dels 1.238 casos nous, el 83,6% procedien de la notificació espontània i el 16,4% de la notificació procedent d'estudis. Durant l'any 2016, han col·laborat en el programa de notificació espontània 320 professionals, dels quals 159 han participat per primera vegada. cal destacar que els professionals sanitaris han notificat per mitjans telemàtics el 98,3% dels casos.

En la següent taula i en la figura es mostra l'evolució de la gravetat de les notificacions.

Evolució de la gravetat de les notificacions rebudes					
Gravetat/any	2012	2013	2014	2015	2016
% Greus	47%	56%	57%	73%	62%
% No greus	53%	44%	43%	27%	38%

Font d'informació: Informe específic Memòria anual 2015 del Centre de farmacovigilància de la Comunitat Valenciana. Servei d'Ordenació, Control i Vigilància de Productes Farmacèutics. Direcció General de Farmàcia i Productes Sanitaris.

Per grups d'edat i sexe, en els adults (42,9%), seguits dels ancians (22,3%), s'han produït el major nombre de sRAM, així com en les dones (57,15%).

Els medicaments més sovint implicats en les sRAM han sigut:

- Antiinfecciosos d'ús sistèmic (37,9%)
- Agents antineoplàstic i immunomoduladors (23,4%)
- Medicaments per al sistema nerviós (10,9%)

Les reaccions adverses més notificades han sigut:

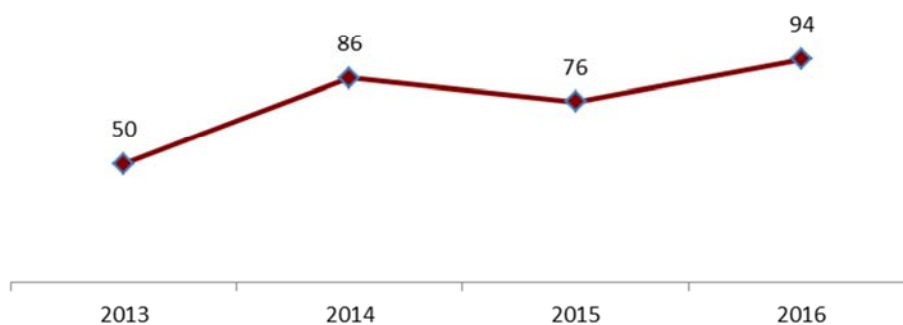
- Reaccions relacionades amb trastorns generals i en el lloc d'administració (43,1%).
- Trastorns gastrointestinals (15,4%)
- Trastorns del sistema nerviós (18,1%).

10.4.4. Desproveïments i alertes

El desproveïment d'un medicament n'és l'absència en oficines de farmàcia. Es pot deure a problemes de fabricació, de subministrament per part dels laboratoris farmacèutics i/o magatzems farmacèutics o per exportació i/o comerç paral·lel.

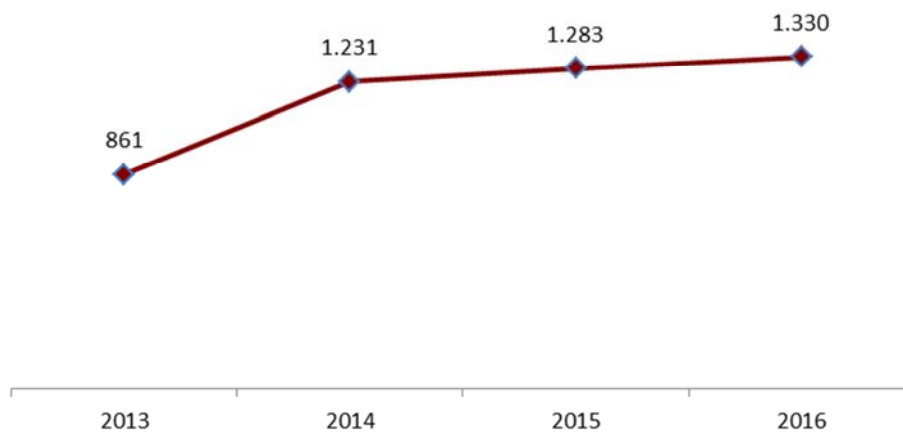
La seua incidència a la Comunitat Valenciana en els últims anys queda reflectida en els següents gràfics:

Nombre de comunicacions de problemes de subministrament per any



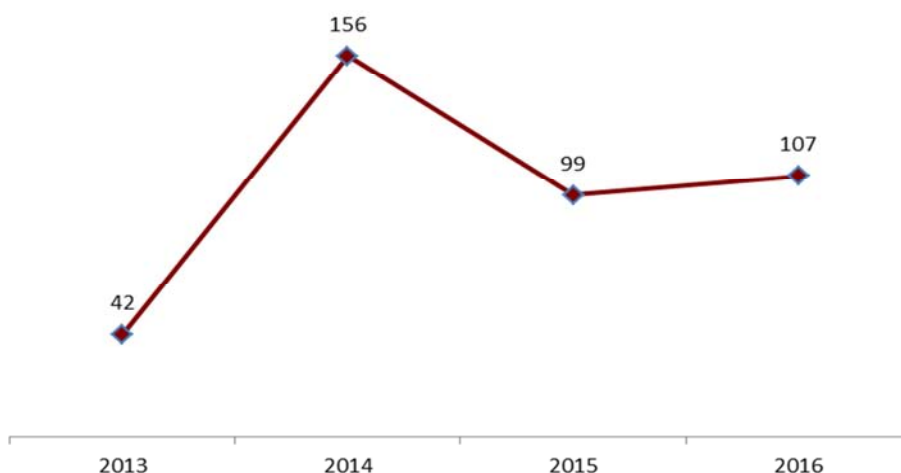
Font: elaboració pròpia. Registre Oficial de desproveïments (Llei 1/2008). Direcció General de Farmàcia i Productes Sanitaris.

Nombre de medicaments amb problemes de subministrament comunicats per any



Font: elaboració pròpia. Registre Oficial de desproveïments (Llei 1/2008). Direcció General de Farmàcia i Productes Sanitaris.

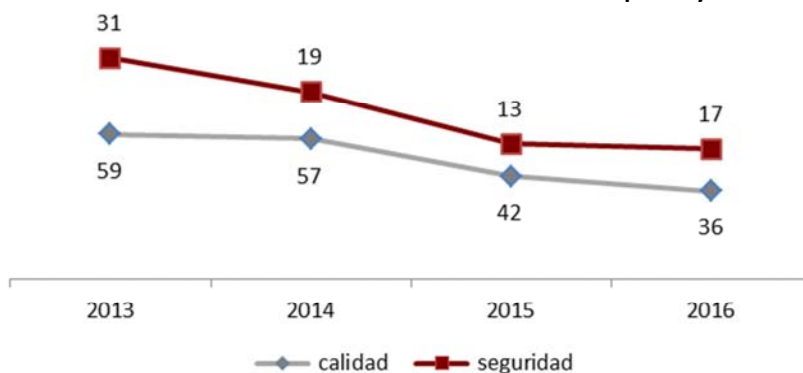
Nombre de consultes sobre problemes de subministrament per any



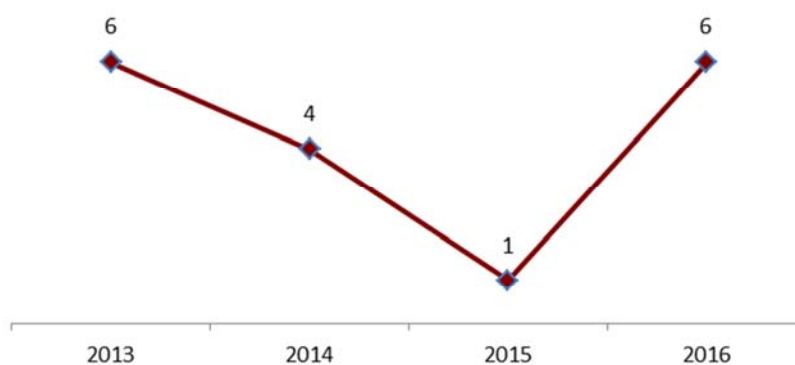
Font: elaboració pròpia. Registre Oficial de desproveïments (Llei 1/2008). Direcció General de Farmàcia i Productes Sanitaris.

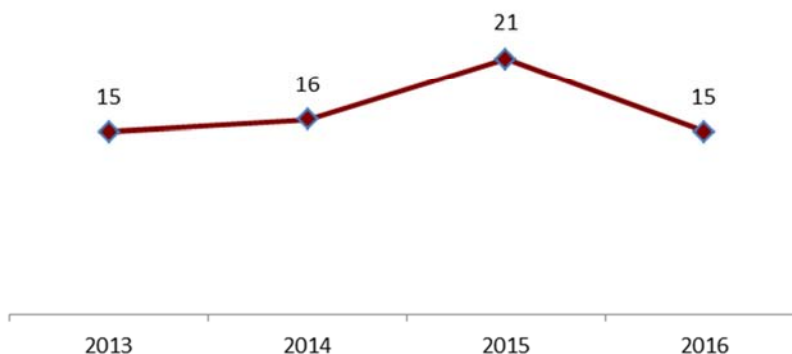
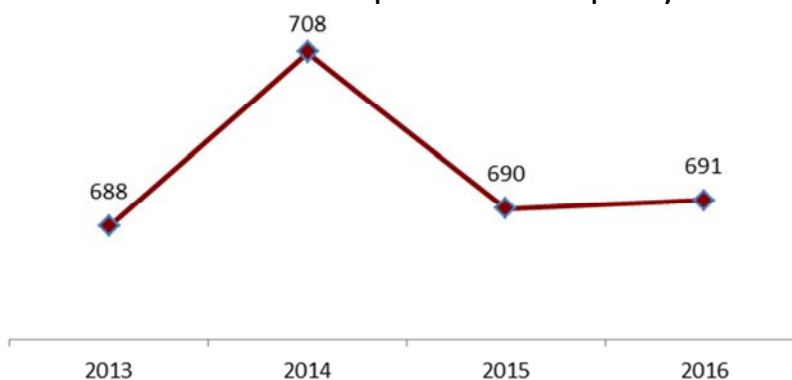
Per la seua banda, les alertes farmacèutiques són el procediment pel qual l'Agència Espanyola de Medicaments i Productes Sanitaris (AEMPS) i/o la Conselleria de Sanitat Universal i Salut Pública retiren del mercat un medicament d'ús humà, veterinari o il·legal o productes sanitaris, que per problemes de qualitat o seguretat no poden seguir utilitzant-se. La seua incidència en la nostra comunitat en els últims anys queda reflectida en els següents gràfics:

Nombre d'alertes de medicaments d'ús humà per any



Nombre d'alertes de medicaments d'ús veterinari per any



Nombre d'alertes de medicaments il·legals per any**Nombre d'alertes de productes sanitaris per any**

Font: Agència Espanyola de Medicaments i Productes Sanitaris.

10.4.5. Certificacions europees: indústria, distribució, lliure venda de cosmètics

Són certificacions amb reconeixement europeu emeses per la Conselleria de Sanitat Universal i Salut Pública, que permeten als magatzems i laboratoris farmacèutics o de cosmètics situats a la Comunitat Valenciana operar a nivell de la Unió Europea o internacionalment.

D'altra banda, els de lliure venda són certificacions amb reconeixement europeu emeses per la Conselleria de Sanitat Universal i Salut Pública que permeten l'exportació de cosmètics des de les empreses valencianes a tots els països.

En el període comprés entre 2016 i 2017, s'han emés un total de 5 certificats de Bones Pràctiques de Distribució als magatzems de distribució de la Comunitat Valenciana.

10.5. Assistència ortoprotètica

10.5.1. Endopròtesis

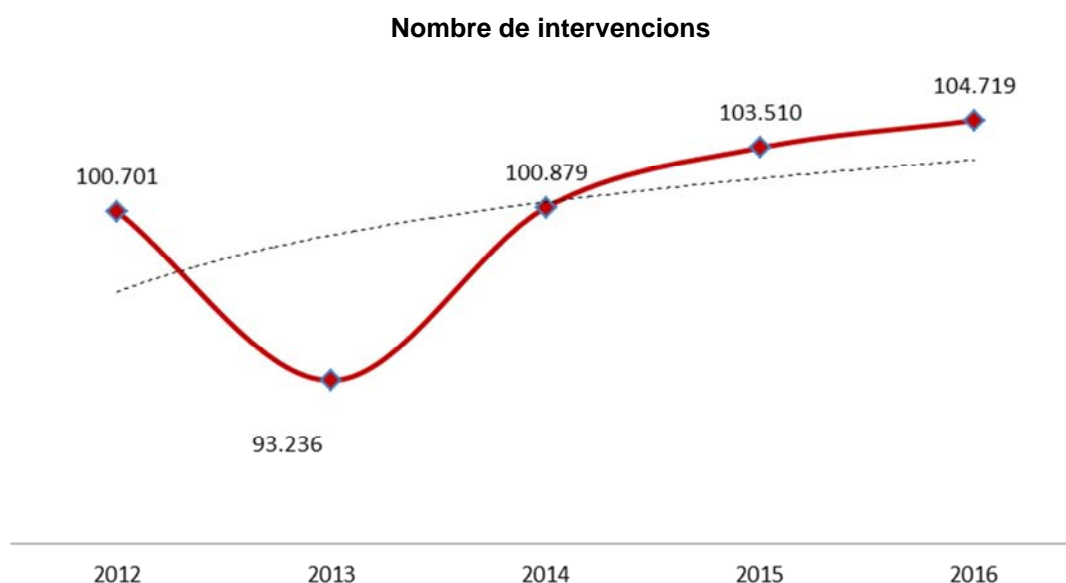
Amb aquesta denominació s'inclouen les pròtesis quirúrgiques, és a dir, els productes sanitaris que el personal facultatiu implanta a les persones malaltes per a reposar una funció o una estructura orgànica (marcapassos, lents intraoculars, pròtesis de maluc, etc.).

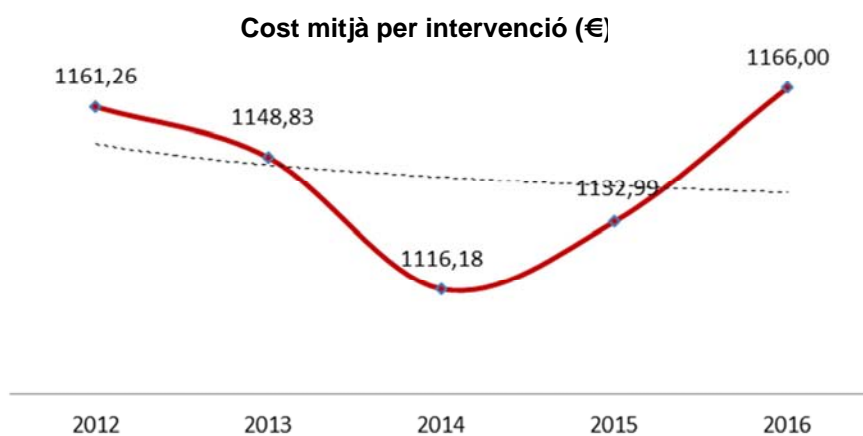
L'evolució de l'import de les endopròtesis implantades ha sigut:

Evolució de l'import de les endopròtesis implantades						
Implants quirúrgics	2012	2013	2014	2015	2016	var. 15- 16%
Despesa total (€)	116.940.061	107.111.890	112.599.020	117.275.917	122.102.763	4,12%
Despesa per habitant	23,38 €	20,91 €	22,51 €	23,77 €	24,62 €	3,58%
Nre. intervencions	100.701	93.236	100.879	103.510	104.719	1,17%
Cost mitjà per intervenció (€)	1.161,26	1.148,83	1.116,18	1.132,99	1.166,00	2,91%
Població (habitants)	5.002.282	5.123.328	5.002.791	4.934.429	4.959.968	

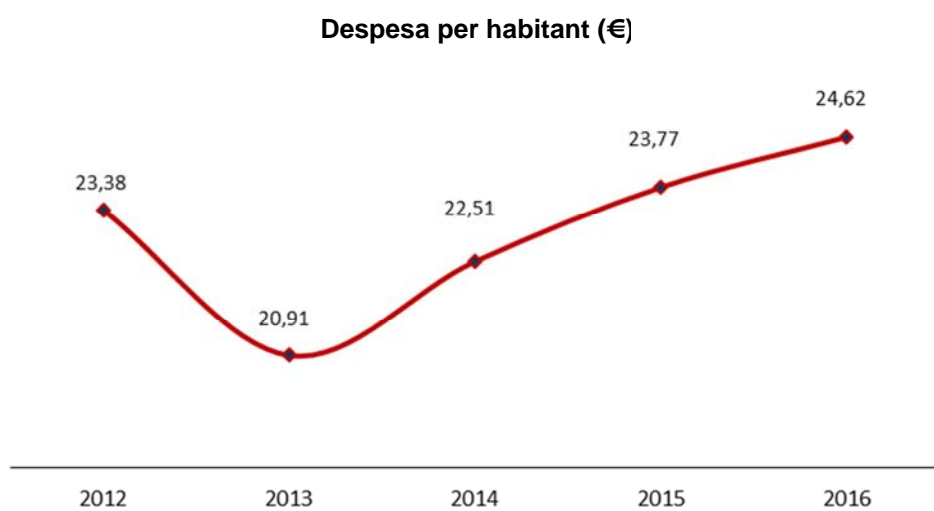
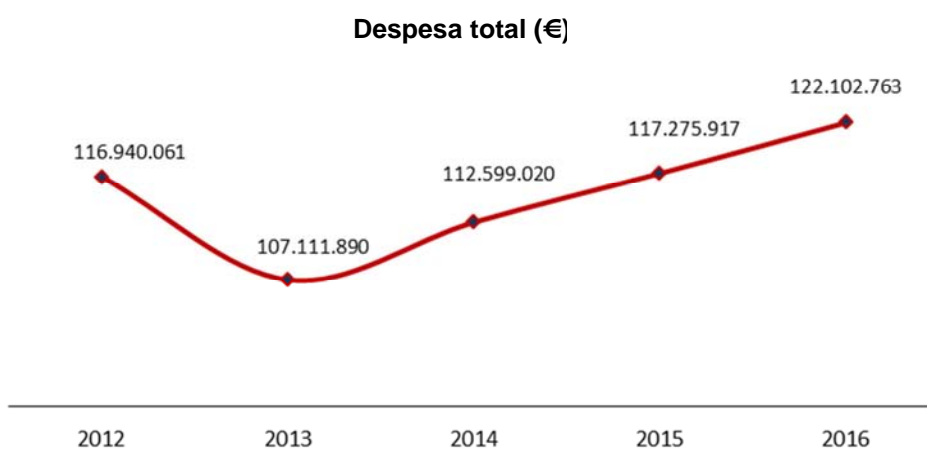
Font: elaboració pròpia. (HERA). Direcció General de Farmàcia i Productes Sanitaris.

Si analitzem les dades, s'ha produït un increment de despesa en el període 2012-2016 de més de 5,2 milions d'euros, un augment en el nombre d'intervencions de 4.000, amb una despesa invertida en implants que ha passat de 23,38€ en 2012 fins als 24,62€ en 2016, mantenint una cartera similar de serveis.





Font: elaboració pròpia. (HERA). Direcció General de Farmàcia i Productes Sanitaris.



Font: elaboració pròpia. (HERA). Direcció General de Farmàcia i Productes Sanitaris.

10.5.2. Exopròtesis

S'inclouen els productes ortopèdics que són prescrits pel personal facultatiu a les persones malaltes per a tractar una deficiència funcional o substituir una estructura orgànica (cadires de rodes, pròtesis de membre inferior, cossets, genolleres, etc.).

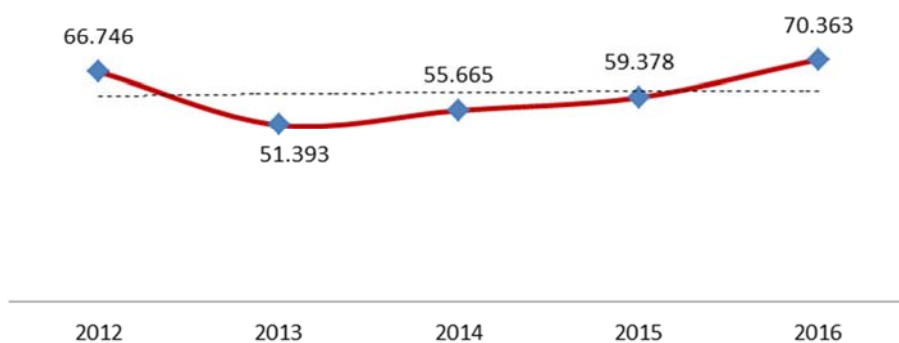
L'evolució de l'import de les exopròtesis ha sigut:

Evolució de l'import de les exopròtesis						
Ortopèdia	2012	2013	2014	2015	2016	var. 15-16%
Despesa total (€)	16.831.408	15.487.779	15.756.291	17.037.026	17.107.026	0,41%
Despesa per habitant	3,36 €	3,02 €	3,15 €	3,45 €	3,45 €	-0,11%
Nombre de prescripcions	66.746	51.393	55.665	59.378	70.363	18,50%
Cost mitjà per prescripció	252,17 €	301,36 €	283,06 €	286,92 €	243,13 €	-15,27%
Població (habitants)	5.002.282	5.123.328	5.002.791	4.934.429	4.959.968	

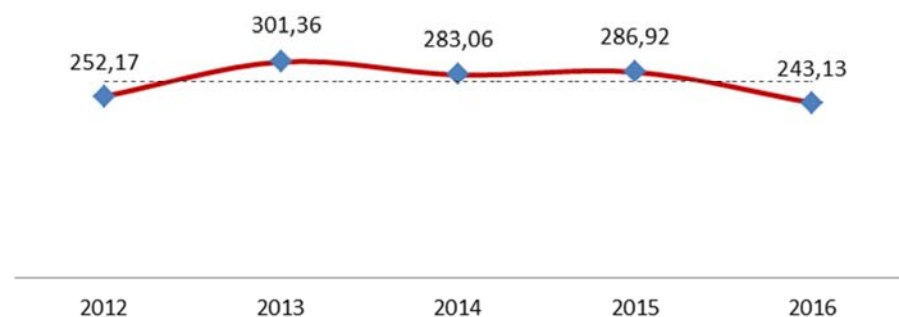
Font: elaboració pròpia. (HERA). Direcció General de Farmàcia i Productes Sanitaris.

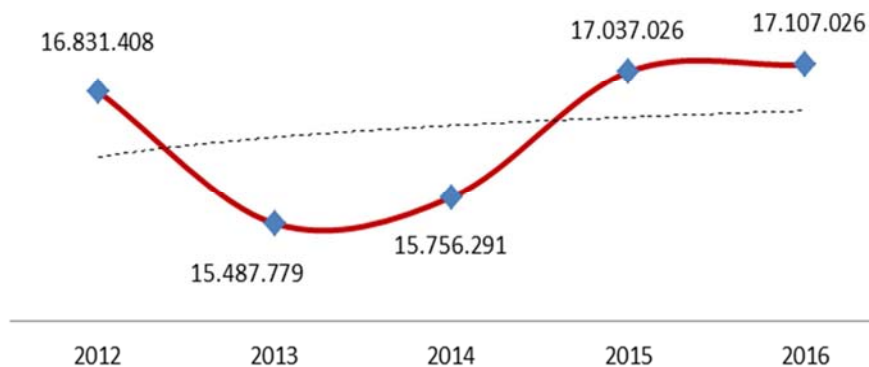
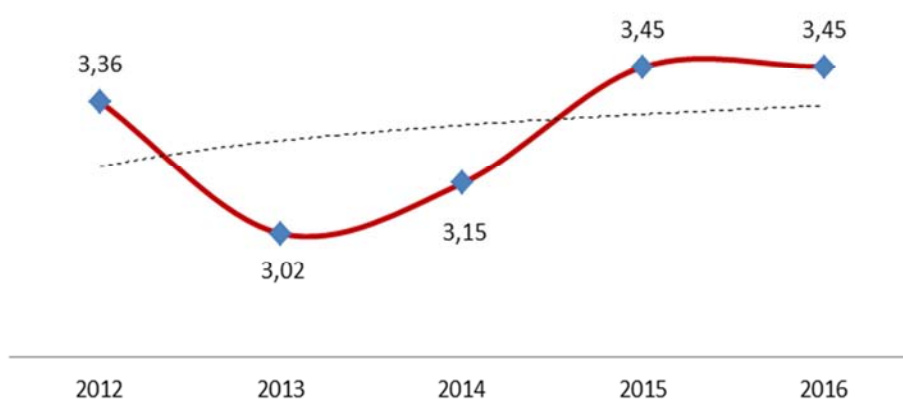
En exopròtesis, l'evolució de la despesa en el període 2012-2016 ha augmentat en quasi 300 mil euros, hi ha hagut un increment de 0,09 euros per habitant i any, malgrat l'increment en el nombre de prescripcions (18,5%).

Nombre de prescripcions



Cost mitjà per prescripció (€)



Despesa total (€)**Despesa per habitant (€)**

Font: elaboració pròpia. (HERA). Direcció General de Farmàcia i Productes Sanitaris.

10.5.3. Reinteguments de despeses per assistència sanitària

Si un ciutadà de la Comunitat Valenciana és atés de forma privada, davant una situació d'urgència vital que requereix atenció immediata i no ha pogut acudir a un centre públic, les despeses que suporta li són reintegrades per la Conselleria de Sanitat Universal i Salut Pública en estar emparat aquest supòsit legalment. Però sempre ha de tractar-se d'una urgència vital i immediata.

En la següent taula es mostra l'evolució de l'activitat i de l'import derivat del tràmit dels reinteguments de despeses.

Evolució de l'activitat i de l'import derivat del tràmit de reintegraments de despeses					
	2012	2013	2014	2015	2016
Nombre de sol·licituds	358	118	179	211	207
Expedients acceptats	167	45	78	95	68
Percentatge d'acceptats	47	38	44	45	32
Import benvolgut (€)	225.769	103.188	129.469	157.225	97.032
Import per cas (€)	1.351,91	2.293,07	1.659,86	1.655,00	1.426,94

Font: elaboració pròpia. Direcció General de Farmàcia i Productes Sanitaris.

10.6. Ajudes al copagament farmacèutic i ortoprotètic

L'any 2016 s'han engegat les ajudes al copagament a través dels Decrets 239/2015, de 29 de desembre de 2015 del Consell, pel qual s'aproven les bases per a la concessió de subvencions al col·lectiu de persones amb diversitat funcional destinades a compensar despeses relacionades amb la protecció de la salut durant l'exercici pressupostari de 2016 i Decret 240/2015, de 29 de desembre de 2015, del Consell, pel qual s'aproven les bases per a la concessió de subvencions al col·lectiu de Pensionistes, destinades a compensar despeses relacionats amb la protecció de la salut. Amb ells s'han concedit ajudes directes d'interés sociosanitari destinades a facilitar l'adherència als tractaments mèdics prescrits per personal del Sistema Sanitari de la Comunitat Valenciana, subjectes a finançament públic, en el període comprés entre l'1 de gener i el 31 de desembre de 2016. 915.332 persones s'han beneficiat d'aquesta mesura (797.695 pensionistes i 117.637 persones amb diversitat funcional).

Les dades de persones beneficiades per província i col·lectiu es mostren en la següent taula:

FARMÀCIA				
Nombre de pacients	ALACANT	CASTELLÓ	VALÈNCIA	Total
Menors d'edat, grau de discapacitat major o igual de 65%	567	427	1.336	2.330
Pensionista renda baixa	284.945	106.102	406.648	797.695
Majors d'edat, grau de discapacitat major o igual de 65%	27.625	13.691	59.331	100.647
Total	315.327	121.173	471.337	907.837
ORTOPÈDIA				
Nombre de pacients	ALACANT	CASTELLÓ	VALÈNCIA	Total
	2.145	925	4.425	7.495
Total de pacients SUBVENCIONATS				915.332

Font: elaboració pròpia. (Dades de dispensació en oficina de farmàcia d'Alumbra - Productes farmacèutic - RELE 1. i Dades d'adaptació en establiments autoritzats d'ortopèdia -HERA). Direcció General de Farmàcia i Productes Sanitaris

El pressupost assignat va ser de 41.630.240,00 euros, corresponents a les línies T7484 Ajudes a col·lectius especialment vulnerables per raons econòmiques i/o socials i T7496 Ajudes a col·lectius especialment vulnerables amb diversitat funcional de capítol IV.

Les dades de receptes dispensades i import de l'aportació subvencionada per província i col·lectiu es mostren en la següent taula:

	Alacant		Castelló		València		Comunitat Valenciana	
	Receptes dispensades	Import aportació subvencionada	Receptes dispensades	Import aportació subvencionada	Receptes dispensades	Import aportació subvencionada	Receptes dispensades	Import aportació subvencionada
Menors d'edat, grau de diversitat funcional entre 33% i 64%	30.933	124.707	11.736	66.688	61.529	302.481	104.198	493.876
Menors d'edat, grau de diversitat funcional major o igual de 65%	21.029	64.594	14.393	46.645	44.116	135.866	79.538	247.105
Majors d'edat, grau de diversitat funcional major o igual de 65%	1.008.703	1.478.301	563.567	799.459	2.650.197	3.644.614	4.222.467	5.922.374
Total persones amb diversitat funcional	1.060.665	1.667.601	589.696	912.793	2.755.842	4.082.961	4.406.203	6.663.355
Pensionista renda baixa	12.672.559	14.149.989	4.568.706	4.778.804	20.486.260	21.210.045	37.727.525	40.138.838
TOTAL GENERAL	13.733.224	15.817.590	5.158.402	5.691.597	23.242.102	25.293.006	42.133.728	46.802.193

Font: elaboració pròpia. (Dades de dispensació en oficina de farmàcia d'Alumbra - Productes farmacèutic – RELE 1. i Dades d'adaptació en establiments autoritzats d'ortopèdia –HERA). Direcció General de Farmàcia i Productes Sanitaris

Les subvencions al copagament han tingut un clar efecte positiu sobre l'adherència al tractament en la població subvencionada, en descendir el nombre de tractaments abandonats.

En concret, el nombre de tractaments farmacològics abandonats ha descendit en el període de gener a desembre de 2016 en un 32,1% pel que fa al mateix període de 2015, la qual cosa significa que han sigut abandonats 133.355 tractaments menys.

En el col·lectiu de pensionistes amb rendes baixes, s'han abandonat un 33,3% menys de tractaments farmacològics que en el mateix període de 2015, la qual cosa significa que han sigut abandonats 119.697 tractaments menys.

En el col·lectiu de persones amb diversitat funcional, s'han abandonat un 24,6% (-20,3% menors i -24,3% a majors d'edat) menys de tractaments farmacològics que en el mateix període de 2015, la qual cosa significa que han sigut abandonats 13.658 tractaments menys.